

KRUŠNOHORSKÉ LISTY

čtvrtletník o krušném žití v Rudohoří

foto: Plešivec, Martin Hruška

KRUŠNOHORSKÁ VÝZVA

Co mají společného Hadí hora, Myší hrádek, Dračí skála, Vlčí hora, Ovčí most nebo Komáří hůrka? Kromě zvířecích pojmenování jsou to všechno turistické cíle, které můžete najít v Krušných horách a také na ně můžete vystoupat! Vznikla tak výzva ke zdolání 32 vrcholů Beskyd, Jeseníků a letos nově i Krušných hor. „Výzvu vymyslela v roce 2017 moje mamka Mirka, která vytvořila seznam pro několik přátel. Během měsíce jsme pochopili, že už to není jen zábava pro ně, ale že před sebou máme projekt, který musíme zodpovědně uchopit. Proto mamku napadlo uspořádat prodej triček, výtěžek z jejich prodeje poputuje

na dobrou věc. A tak se hned první rok povedlo vybrat přes 150 tisíc ve prospěch Mobilního hospice Ondrášek. Hlavním cílem výzvy je ale motivovat lidi k pohybu a poznávání různých míst v daném pohoří. Nejde o čas, ale o to zvednout zadek z gauče a jít ven,“ říká jedna z organizátorek výzvy Denisa.

Během celého roku máte čas vyšlápnout si v našich horách do 32 nejvýše položených lokalit. Do připraveného seznamu s nadmořskými výškami si zaznamenáte datum výšlapu. Fotografie z dobytého vrcholu můžete zaslat autorům výzvy. Registrace vás nic nestojí, naopak,

zdoláním vrcholu pomůžete především svému zdraví. Seznam i možnost registrace najdete na stránkách projektu 32vrcholu.cz. Tam se také časem objeví možnost zakoupení funkčních triček, čímž můžete podpořit léčbu malého Matyáška, kterému byla diagnostikována dětská mozková obrna. A jak tři lidi z Ostravy napadlo vytvořit právě krušnohorskou výzvu?

Dozvíte se v pokračování článku na str. 7

Foto: krusnohorsko.com

OBSAH ČÍSLA

„Jsem zvyklý slyšet vítr“, rozhovor s legendou skokanského sportu Rudolfem Hönhlem.

str. 3

Severní trasou po Krušnohoří

str. 4

Dřevěné lyže – stylový dárek z hor

str. 5

Kiwi cup

str. 7

Křížovka o ceny

GLOSA LENY PINTNEROVÉ

UMOŘENÝ VŮL

Stokrát nic, umořilo vola...
a začalo to nenápadně.

„Digitalizovali jsme vám přístup do bankovníctví, už žádné papíry, vše přehledně a kdykoliv z pohodlí domova! No super! Skáču do výšky jak postřelený zajíc. Stačí jen zřídit jméno a heslo, a protože má paměť není zrovna sloní, zapisují si přihlašovací údaje do notýsku s pečlivostí Popelčina holoubka. Hned po údajích k registraci do několika mailů, e-shopů, sociálních sítí a dalších nezbytností. Počítačové labuti pak nutno zřídit i věrný přístup přes telefon. Nevadí, žiji digitálně, pluji s proudem! Děti navštěvují kroužky? Perfektní, posíláme vám e-přístup pro sledování absencí, omluvenek a požadavků. Rvu se s tím statečně jako lev. A máme tu další výzvu, školní systém na úkoly a omluvenky, už žádné notýsky. Jsem z toho už trochu jelen, a to se na scéně objevuje další otravný komár. Registrace do školní jídelny, to je taky jen na jedno kliknutí... Vše se samozřejmě musí neustále aktualizovat, protože hyeny, co kradou data, se plíží stálým krokem vpřed. Vycházíme vám vstříc, jízdenky si můžete zakoupit on-line. Jen taková maličkost, pro spárování platby s kartou musíte po každém dobití osobně do prodejny. A máme tu portál občana a appky místo občanky, řidičáku i zdravotního průkazu. Tečka. Pohledem vztekklé dogy pak obdarují každého, kdo mi strká zákaznické karty se slovy o jednoduché registraci přes telefon. S vděčností postaršího psa prohlížím obyčejnou nástěnku ve školce o vstupném na pohádku, plesnivých ponožkách i zhoubných neštovicích. Až se jednoho krásného dne objeví papírek s obrázkem škodolibého baziliška. Ze zmatené včely stává se ve voleček zralý na porážku. „Osobní kontakt již nikdy více, přístupy vám zašleme emailem.“

PŘÍBĚH BEZMÁLA DETEKTIVNÍ

Pokračování z předchozího čísla, kde jste se dočetli o počátku pátrání po ztracených pozůstatcích Jáchyma Ondřeje Šlika. Stopy nás dovedly až do krypty jáchymovského kostela.

Naše další zkoumání šlo od tohoto okamžiku po dvou liniích. Zajímaly nás kosterní pozůstatky, které dostali k dispozici antropologové, a situace pod podlahou krypty, kterou řešil archeologický výzkum. Z posouzení antropologů vyplynulo, že v jedné rakvi byly zcela chaoticky uloženy kosterní pozůstatky nejistého množství lidských jedinců, z nichž lze identifikovat s jistotou sedm dospělých a tři dětské jedince. Z nich je pět mužů a jedna žena, ve stáří zhruba 35 až 60 let, jeden dospělý neměl k identifikaci dostatek potřebných znaků. Další kosterní pozůstatky neumožňují bližší identifikaci, mezi kostmi jsou i kosti zvířecí. Pro náš příběh je rozhodující, že žádný z identifikovatelných jedinců nepostrádal lebku. Jak se kosterní pozůstatky do jedné rakve dostaly, můžeme jen odhadovat. Vzhledem k tomu, že v kryptě byly

i rakve prázdné, mohly být ostatky sesypány do rakve jediné, nejspíše při posledních úpravách krypty. O tom by svědčilo i větší množství textilií v rakvi nalezených. Ale může jít i o kosterní pozůstatky sesbírané ze hřbitovního areálu kolem kostela, a tak by se sem mohly přimísit i kosti zvířecí.

Archeologický výzkum, který v kryptě proběhl, odhalil pod podlahou v krčku mezi dvěma většími prostory kamenné základy s kameny kladenými na hlínu (pravděpodobně pokračování příčné zdi), nad nimiž se nacházela porušená kamenná dlažba ze svorových placek. S největší pravděpodobností jde o konstrukce z doby vzniku krypty (kolem 1768), vyloučena není však ani interpretace coby neznámé konstrukce staršího původu. V dalším prostoru, který zněl při poklepu dutě, uprostřed prostoru blíže vstupnímu schodišti do krypty, byla pod betonovou dlaždicí nalezena situace recentního vkopu s druhotným zásypem svorové hlíny se střepy glazované barokní keramiky. Archeologický výzkum neodhalil žádné neznámé

dutiny pod stávající podlahou krypty, tedy ani náznak většího prostoru. Neodpověděl však ani na otázku důvodu recentního porušení původní dlažby. Možná tu někdo, stejně jako my, ovšem z trochu jiných pohnutek, něco hledal. Byly v minulosti takové časy neucty k věčnému spánku pochovaných. Nezbyvá než konstatovat na závěr, že odborný průzkum krypty kostela sv. Jáchyma v Jáchymově tak trochu legendu o neznámém uložení kosterních pozůstatků popraveného Jáchyma Ondřeje Šlika nevyřešil. Snad možná neznámé místo spočinutí přinese panu hraběti na onom světě větší klid než přílišný zájem o jeho fyzickou pozůstalost.

Jiří Klsák, archeolog
Foto: EDNA

NOVINKY

NADACE MÁ NOVOU SPRÁVNÍ RADU

Nadace st. Joachim obměnila po pěti letech složení své správní rady. V čele zůstává předseda Cyril Svoboda, jako revizorka bude stále působit Lada Baranek Lapinová. Jinak se složení změnilo. V roli místopředsedy se můžete těšit na krušnohorského spisovatele Štěpána Javůrka. Dalšími členy jsou Andrea Huczmanová,

Michaela Kožíšková a Daniel Čabrada. Cílem Nadace bude nadále ožívání občanské společnosti a tradic v Krušných horách. S novými lidmi ale přicházejí i nové cíle, třeba podpora sportovních akcí. Se všemi novými nápady a myšlenkami se seznámíte na webu stjoachim.eu, a pokud budete mít sílu a chuť, uvítáme v řadách přátel Nadace i vás!

(red)

STALI JSME SE PARTNERY VIA CZECHIA

Nejdelší, neodvážnější, dokonale zpracované a především osobně prověřené dálkové trasy – to je projekt Via Czechia, který mapuje dálkové trasy a motivuje k pěší, cyklo i lyžařské turistice všechny věkové kategorie. Dohromady měří všechny cesty neuvěřitelných 5280 km, více o nich najdete na viaczechia.cz. Naše destinační agentura Krušnohorský se stala partnerem tzv. Severní stezky, která na území Krušných hor prochází od Kraslic po Tisou. Co vše na trase najdete a jiné zajímavé informace z cesty vám budeme pravidelně přinášet na stránkách krusnohorsko.com

(red)

Foto: Jan Hocek

SKI AREÁL NÁPRAVA MÁ NOVÉHO MAJITELE

Areál Novako z Božího Daru rozšiřuje svou působnost a pod jménem Novako Jáchymov (v letošním roce zůstává i předchozí název SKI areál Náprava) nabídne lyžařům vyšší úroveň lyžařských sjezdovek. Nový majitel, Petr Novák, má s areálem velké plány: „Po zimě začneme budovat rozsáhlejší systém zasněžování, který by měl zajistit garanci sněhu už od začátku prosince. V budoucnu také plánujeme sedačkovou lanov-

ku. Chceme nabídnout větší a delší svahy, než máme k dispozici na Božím Daru a rádi bychom zaplnili díru mezi Klínovcem a ostatními malými areály v Krušných horách.“ Novako Jáchymov je středně velký lyžařský areál se třemi vleky. V provozu je denně od 9:00–16:00 a nabízí i oblíbené večerní lyžování od 18:00 – ve středu, v pátek a v sobotu. Kromě vstřícných cen si můžete po lyžování vychutnat i drobné občerstvení.

(red)

RUDOLF HÖHNL

„JSEM ZVYKLÝ SLYŠET VÍTR.“

V malebném městečku Pernink se ukrývá legenda... Několikanásobný vítěz mezinárodních závodů, pětinásobný mistr Československa, držitel prestižních umístění na Mistrovství světa i vítěz historicky prvního ročníku ankety Král bílé stopy. To vše je Rudolf Höhnl.

Vy jste perninským rodákem?

Narodil jsem se v prvním poválečném roce v Lomazicích u Kadaně, ale když mi byly dva roky, dostali rodiče umístěnku do Perninku. V tu dobu byl Pernink významné průmyslové město, byly tu velké továrny na krajky, vatové deky, uniformy... Bydlím tu od malička, takže se jako rodák určitě cítím.

Jak jste se ke skákání dostal?

Veliký podíl na sportování perninských dětí měl místní učitel, tělocvikář Gábi Koubek. Vedl děti ke každému sportu, ať už to byl fotbal, košíková, atletika nebo baseball. Nejlepší podmínky tu samozřejmě byly pro lyžování, ale pan tělocvikář propagoval myšlenku, že i lyžař musí zvládat ostatní sporty – vedl nás k takové sportovní všestrannosti. Lyžování moc nestálo, běhalo se v teplácích a stačily vám jedny lyže. Přímo ke skákání mě přivedli starousedlíci z místního skokanského oddílu. Ten před válkou patřil mezi nejlepší. Ale skákat jsem chodil „na tajňačku“.

Rodiče z toho tedy asi radost neměli?

Skákání je rizikový sport, takže se logicky báli a zakazovali mi to. Já ale stejně skákal, dokonce mě jednou přivezli zraněného na saních, to byl průšvih. Když mi pak bylo deset, ocitl jsem se na obálce jednoho sportovního časopisu s popiskem, že tajně skáču na velkém můstku (60 m). Časem se s tím ale museli smířit. Já byl zakouslej, měl jsem to rád, a i když to byla dřina, chtěl jsem to dělat.

Věnoval jste se tedy dvěma disciplínám? Lyžování a skokům?

Až do roku 1956, kdy mi bylo deset. Pak nastal velký zlom na závodech v Harrachově. Děti tam měly jedny lyže na skok a jedny na běhání, to jsem žasnul. Já měl jedny a jen jsem si přehodil vázání. To první mistrovství jsem vyhrál a dostal své první skokanské lyže. V roce 1963 přišly moje první závody v zahraničí, ve Francii. Ty jsem také vyhrál a dostal se tím do juniorské reprezentace. Na mistrovství republiky ve Vysoké nad Jizerou jsem skončil třetí, a to už jsem věděl, že se budu skákání věnovat.

Sbírka trofejí (nenechte se zmást, je to jen část)

Stále jste trénoval v Perninku?

Dostal jsem se pod křídla Dukly Liberec, ti v té době byli nejlepší, a nastoupil jsem tam na dva roky na vojnu. Protože se mi dařilo, prodloužil jsem si vojnu o další dva roky a pak o další... V roce 1978 jsem dostal nabídku zůstat v libereckém Středisku mládeže jako trenér juniorské reprezentace.

Co na to říkala vaše rodina?

Moje žena je rodačkou z Perninku, znali jsme se od malička. Domluvili jsme se, že se po vojně vrátím, ale pak se to nějak prodloužilo. Denně jsme si psali, což na vojně znamenalo dělat deset kliků za každý dopis. Volání bylo složitější, v Perninku byl tenkrát telefon na kličku. Na hovor se čekalo třeba i půl dne a taky se musel dopředu objednávat. Ale jinak na mě rodina byla pyšná. Díky skákání se ke mně vlastně přihlásil i můj strýc z Německa, kterého jsem neznal, viděl mě totiž v televizi.

Nebylo předčasné končit s aktivním skákáním už ve 32 letech?

Když jsem se tenkrát rozhodoval, jestli budu ještě skákat, nebo půjdu trénovat, začalo se objevovat spoustu novinek. Jiná technika, vázání, boty, kombinézy... Vývoj se prostě nedá zastavit. Já byl zvyklý skákat v čepici, slyšet vítr, a to v helmě nejde. Starýho psa prostě novým kouskům nenaučíte. Mohl jsem se s tím poprat a skákat třeba ještě rok, ale pak bych třeba už nabídku trénovat nedostal. Navíc začala nastupovat docela silná skokanská parta.

Jak se vám dařilo v trenérské kariéře?

Chtěl jsem vždycky trénovat juniory, protože ty učíte skákat, ale v roce 1989 mě přemluvili do seniorské reprezentace a podařilo se nám vyhrát několik světáků. O rok později přišla nabídka ze

Švýcarska. Trénoval jsem „Béčko“, pak seniory a od roku 1995 juniory. Mými svěřenci byli např. Pavel Ploc nebo Simon Ammann. V roce 2002 jsem trenérskou dráhu ukončil a na závody už jezdil jako stylový rozhodčí. Dnes si rád vyjedu na běžkách po okolí Perninku. Neříkám, že běžím, ale rád se sklouznu.

Vzpomínáte na nějaký konkrétní závod?

Krátce před závodem ve Falunu (Švédsko) jsem byl na operaci slepého střeva a hned na prvním tréninku jsem spadl na břicho. Nemohl jsem toho moc natrénovat a na malém můstku jsem skákal špatně. Bylo mizerné počasí, takže jsem ani nepočítal, že půjdu na velký můstek. Pak se mi ale povedl poslední skok a trenér mě nominoval. Bylo z toho třetí místo.

Co považujete za svůj největší úspěch?

Určitě medaile z mistrovství světa, proto se ten sport dělá. Ale největším poděkováním pro mě byly dopisy od rodičů dětí, které jsem trénoval. Měl jsem štěstí, byli to skvělí kluci. Nejvíce mě dostalo, když mi řekl: „Byly to tvrdý roky, ale nejhezčí, jaký jsme zažili.“

Rozhovor: PINT
Foto: KRISTL

Rudolf v deseti letech na obálce časopisu Lyžařství

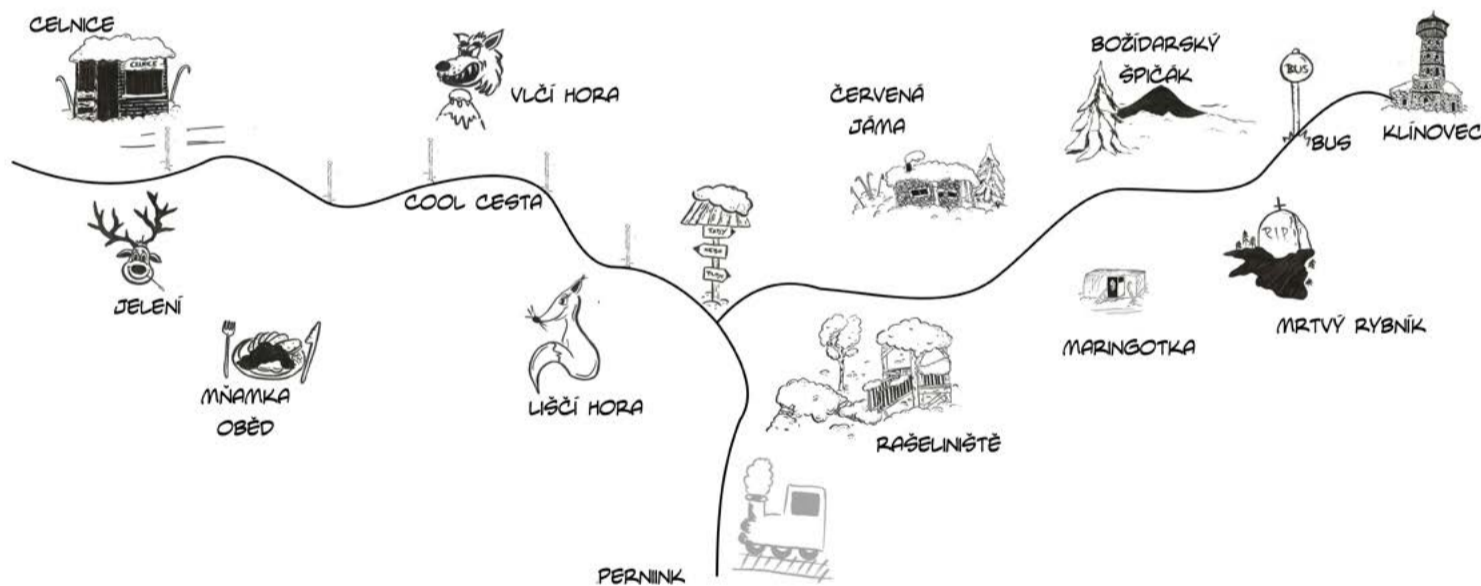
SEVERNÍ STEZKOU NA BĚŽKÁCH

Krušnohorská lyžařská magistrála představuje jednu z nejkrásnějších dálkových tras u nás. Na mnoha místech se z ní oddělují další cesty, takže na vzniklou síť tras vám nebude stačit ani týden. Mírně zvlněný profil a nádherná příroda s lesy, rašelišti a horskými loukami předurčují tuhle oblast k tomu, abyste zde strávili na běžkách i několik dní.

Lyžařská varianta Severní stezky Via Czechia začíná v Kraslicích, odkud stoupá na Bublavu a přes Rolavu a Pernink pokračuje k Božimu Daru a dále k Horní Halži. Tento úsek měří 63 kilometrů. Ideálním nástupním místem je Pernink, bývalé královské horní město, ležící téměř uprostřed Krušnohorské magistrály. Odtud můžete jeden den vyrazit k Božimu Daru a druhý na Bublavu.

Božídarského Špičáku, naší nejvyšší sopky a na nedalekém rozcestí „Za Špičákem“ se octnete ve výšce 1038 metrů, v nejvyšším bodě Krušnohorské magistrály. Upravované stopy pak ještě pokračují asi 9 km z Klínovce k Horní Halži. Od Perninku k západu vás čekají dlouhé úseky hlubokými lesy a úbočím Liščí hory směrem k Jelení. Jen dopravní značky, trčící z tlusté sněhové peřiny, napovídají, že tudy vede lyžařská stopa. Jelení je další ze zaniklých obcí Krušnohoří; nyní tu najdete skvělou občerstvovací zastávku. Segedínský guláš zdejší restaurace nemá chybu! Koušek nad obcí, na hranicích s Německem pak nezapomeňte navštívit občerstvení Celnice Jelení. Přátelská obsluha a vynikající pochutiny jsou zde standardem. Magistrála pak pokračuje kolem bývalé továrny na zpracování cínové rudy Sauersack.

První trasa začíná stoupaním z údolí úbočím nad Abertamy až k občerstvení Červená jáma. Zajímavá stavba připomíná chaloupku „z mechu a kapradí“ a leží hned u největší propadliny po důlní činnosti u nás. Odtud není daleko k loukám nad Hřebečnou, kde najdete největší cínový důl v českém Krušnohoří, Mauritius. Ten je však v zimě nepřístupný, prohlédnout si ale můžete již zaniklý lom na Hřebečné, s dobře viditelnou sloupcovitou odlučností vyvrělé horniny. Koho zajímá více pestrá hornická minulost Krušnohorského hornického regionu UNESCO, může přímo v Hřebečné navštívit Hornické minimuzeum. Stopa dále míjí kiosky „U maringotky“ a vine se střídavě lesy a po loukách směrem k Božimu Daru. Ze zasněžených plání vystupuje lesnatý kužel

Z lesa vyjedete nad Rolavou, další zaniklou obcí. Mimochodem – věděli jste, že nedaleká Přebuz je město s nejmenším počtem obyvatel u nás? Žije tu pouhých 69 obyvatel. Posledních 10 km do Bublavý vede přes vrchol Přední Ostružník, odkud bývá česká trasa magistrály málokdy strojově upravovaná.

Foto: Jan Hocek, Via Czechia
a krusnohorsko.com

V roce 2021 vyšly dvě publikace – Via Czechia Severní stezka a Via Czechia Jižní stezka. Obě si můžete objednat na emailu info@viaczechia.cz

KRUŠNOHORSKÉ TRENDY

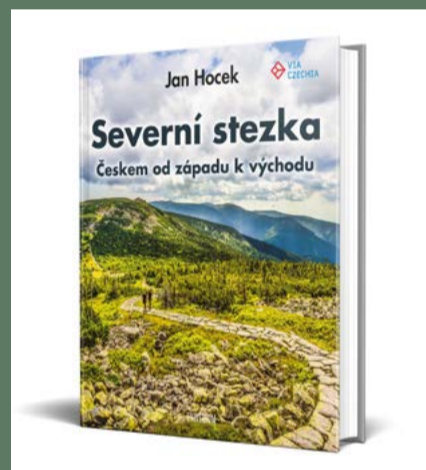

MŮJ PES JOE A TANEC ŠAMANŮ

Hlavním hrdinou nové knihy Jana Mašaty je mladý muž Alan, který žije městským životem podobně jako ostatní lidé. Jednoho dne mu však zkříží cestu Joe... Krušné hory jsou zkrátka plné spisovatelských talentů! Jan Mašata je rodákem z Karlových Varů. V současné době žije v Perninku, kde se aktivně věnuje divadlu a psaní povídek. Jeho knížku si můžete zakoupit v každém knihkupectví.

GAZUELA, ARCHITEKTKA ŠPERKAŘSTVÍ

Galerie SUPERMARKET WC v Karlových Varech nabídne od 24. března ručně vyráběné šperky značky Gazuela. Jejich autorka má v zálibě architekturu a design ve stavebnictví, což se výrazně promítá do její tvorby. Ve svých špercích se snaží dokonale vyrovnávat barvy a dřevo, aby zajistila správnou harmonii v každém kousku. Šperky jsou vyřezávány z vysoce kvalitní masivní indické dřeviny merbau nebo meranti, jsou ručně broušené a ošetřené lakem s včelím voskem. Určitě si vyberete!

Jan Hocek: SEVERNÍ STEZKA

Stejnomená publikace zachycuje trasu od Smrčin po Moravské Beskydy, dlouhou 1058 km. Provede vás 18 pohořími, 8 chráněnými krajinnými oblastmi, dvěma národními parky. Vystoupáte na 50 tisícovek a stanete na nejvyšším, nejnižším, nejzápadnějším i nejvýchodnějším místě naší republiky. Nemusíte putovat pěšky, trasu si můžete užít na kolech i na běžkách. Publikaci vydalo nakladatelství Euromedia a zakoupíte je ve většině knihkupectví a e-shopech.

KRUŠNOHORSKÁ ŠÍPKOVINKA

Podpořte obranyschopnost vašeho organismu a vyzkoušejte výbornou Krušnohorskou šípkovinku. Bylinky pro tento lektvar ručně sesbírali a namíchali v Krušnohorské apatyce. Krušnohorskou šípkovinku, čaje, sirupy a další léčivé produkty si můžete koupit přímo v Jáchymově v kamenné prodejně, kde vám s výběrem poradí zkušená bylinkářka Katka, nebo na e-shopu www.krusnohorskaapatyka.cz.

DŘEVOSKI

Ježdění na dřevěných lyžích není zapomenutá disciplína, lyžování na jasanových v klasickém telemarku můžete vyzkoušet i vy. Pokud nemáte lyže z pudy vašich prarodičů, nevadí. Roman Nepožitek z Božího Daru vyrábí jasanové lyže podle starých tradic a na jeho lyžích Dřevoski brázdí sněhy nejen nadšený lyžař. Romanovu tvorbu si můžete prohlédnout a případně objednat v kavárně Bifé Café na Božím Daru.

GASTRO

ORFEUS – CAFE & WINE

– nejdecké útočiště kavárenských povalečů

Nejdek, horské městečko, které rok od roku vzkvétá. Šedivé fasády rozbitých domů dostávají nový pel, přibývají drobné obchůdky a opravené centrum láká k prohlídce i mnohé návštěvníky okolní úchvatné přírody. Zdeněk a Helena Plasovi, dva nejdeckí patrioti a vášniví vyznavači kavárenské kultury, ale nedávno zjistili, že jim chybí příjemné prostředí, kam by si v Nejdku mohli zajít jen tak na výbornou výběrovou kávu. Místo, kde si mohou vybalit laptop a v klidu pracovat nebo počkat u teplého nápoje, když je venku nečas (což je v Nejdku dost častý jev).

A tak jednoho dne vznikla myšlenka přeměny původního krámků s potravinami na kavárnu s vinotékou. Za hluboké totality tu sídlil „bytáček“ a ještě dříve zde byla městská káznice, z čehož lze vyvodit, že zajímavé historické prostory si kavárnu rozhodně zaslouží víc než regály nabitě zbožím. Rekonstrukce trvala skoro rok a půl a kromě práce projektantky se do ní výrazně promítly i představy Zdeňka a Heleny. Památkově chráněný objekt nyní poskytuje důstojné útočiště pro Orfeus – cafe & wine a kultivuje svou jedinečnost a kvalitními produkty prostředí nejdecké gastronomie. Protože se jedná o kavárnu, logicky je největším tahákem káva. Orfeus – cafe & wine spolupracuje s karlovarskou pražírnu City Roasters, která jim dodává čerstvou výběrovou kávu. A že se nedá usínat na vavřínech, chystá se už i vlastní kávový brand. Ke kávě musí být i něco dobrého, do týmu Orfea tak patří i vynikající cukrářka – jak s lehkým povzdechem poznamenal Zdeněk: „Je tak úžasná, že nám významně vytlačuje kafe.“ Kromě kávy a domácí limonády si tu můžete vychutnat i exkluzivní vína ze tří partnerských vinařství na Moravě – Martin Ehrlich (Šidleny u Milotic), Miroslav Bočko (Vrbice) a vinařství Malý vinař – Mádlůvi (Velké Bilovice). Se samotnými vinaři organizuje Orfeus – cafe & wine také degustační večery. Pokud byste měli zájem se jich zúčastnit, doporučujeme sledovat jejich facebookové stránky, kde se o aktuálních termínech dozvíte. Svou účast si pak rezervujte co nejdříve, protože volná místa na tyto akce mizí doslova před očima.

Co ovšem musíme bezpodmínečně vyzdvihnout je specialita podniku – svařené víno. Podobně jako zpěv bájněho Orpea vás jediný doušek tohoto speciálu uvrhne v říši snění a poezie. Ne vážně, je to slast a musím dát majitelům za pravdu, že jiný pocit než skvělý při jeho konzumaci mít nebudete. Tajemstvím je receptura domácího karamelového sirupu s přimíchaným kořením a citrusovými plody (pracovní název šmakuláda), který se kombinuje s kvalitním moravským vínem z vinařství Miroslav Bočko. Není zvykem dávat do svařáku karamel, a to ani pro nás, nadšené vyznavače tohoto nápoje. Takže za svařené víno Orfeus má Nejdek *****. Jestli jste po přečtení této recenze nabyli dojmu, že Orfeus – cafe & wine už má o své místo na slunci postaráno, není tomu tak. Na návštěvnosti se bohužel podepsala doba covidová. Plánů na rozvoj mají ale dostatek. Chtějí pořádat malé komorní koncerty, autorská čtení a také zdokonalit letní zahrádku i pro drsné horské podmínky. Ať už jste místní a hledáte klidné a inspirativní místo pro občasný posezení, nebo si plánujete udělat výlet po nejdeckém okolí, s návštěvou Orfeus – cafe & wine určitě neotálejte. Bude to zážitek, který vám v deničku nesmí chybět.

PINT
Foto: Zdeněk Plas

HRZÍNSKÁ LÍPA

Památné stromy jsou součástí naší lidské kultury od nepaměti. Nesou energii, sílu a odkaz předchozích generací. V Krušných horách se důvod vysazení některých památných stromů bohužel ztratil spolu s odchodem původních obyvatel.

V roce 2008 jsme zakoupili dům v Malém Hrzíně a spolu s ním i památný strom – Hrzínskou lípu. Podle odhadů je 22 metrů vysoká a stará zhruba 220 let. Obvod kmene má úctyhodných 440 centimetrů. Do stromu jsme se hned od začátku zamilovali. Za 14 let našeho spolužití vnímáme, jak je pro nás vzácnější a vzácnější.

Zhruba před třemi roky začaly na jedné části stromu usychat listy. Povolali jsme odborníka a ten jednoznačně konstatoval, že odumírání stromu je způsobeno změnou údržby přilehlé silnice z pluhování na solení. Pokud by solení silnice pokračovalo, tak by strom nepřežil. Díky tomu, že Hrzínská lípa je zákonem chráněná jako strom památný a má ochranné pásmo, tak jsme vše začali ihned řešit s odborem životního prostředí v Ostrově. Přes prvotní odmítavé reakce ze strany Údržby silnic

Karlovarského kraje se podařilo najít společnou vůli a problém se začal řešit, tak, aby strom přežil a mohl tu zůstat pro potěchu i dalších generací. Jsem velmi rád, že náš strom nečeká stejný osud jako 250 let starou jáchymovskou lípu, která byla bez ohledu poražena kvůli ztíženému přístupu k vyvážení popelnic. Vždy by se mělo velmi důkladně zvažovat, zda je kvůli mírnému nepohodlí potřeba zničit kus přírody, protože likvidace takového stromu je nevratný proces. Za našeho života totiž takový nový strom už nikdy nevyroste.

Foto a text: Daniel Čabrada

VZPOMÍNKY KRUŠNOHORSKÉHO RODÁKA

Albert Iser (*1946), rodák z Hřebečné. V Abertamech se vyučil rukavičkářem, ale u řemesla nikdy nezůstal. Dlouhá léta vozil místní autobusem a stejně dlouhá léta strávil na dole Svornost jako zámečník. Dnes si užívá zaslouženého důchodu v Jáchymově a pro Krušnohorské listy sepíše své autentické vzpomínky.

ZIMY V KRUŠNOHOŘÍ

„Bydlíš na Sibíři?“ zeptala se mě manželka, když v roce 1967 trávila svou první zimu v Krušných horách. Zimy se tu dnes totiž ani zdaleka nerovnájí tomu, jaké byly v dobách minulých. V noci bez ustání jezdily Tatry a buldozery a prohrnovaly zasněžené silnice. Do Ostrova vedla cesta přes Plešivec a z Karlových Varů do Vejprtu jezdilo v zimě až 53 spojů denně! A nikdy se nestalo, že by autobus přes závěje neprojel. Před ním totiž jela Tatra, měla autobus zaháknutý na laně a z korby házely dvě pracovní síly lopatami písek pod kola. Do školy v Perninku jsme se brodili po krk ve sněhu. Odhrabovat sníh před domem se absolutně nestíhalo, hrabaly se tunely a střecha sloužila k sáňkování. Když už jsme u toho sáňkování... oblíbenou kratochvílí jáchymovských dětí byl sjezd z Abertamské zatáčky do Jáchymova. Vždy jsem zapráhl za autobus lano, vytáhl jsem je nahoru a dolů už se frčelo na sáňkách nebo na bobech. Tuhé zimy mohly částečně i za vysídlení domů na Hřebečné. Prázdné chalupy totiž dostali lidé z Moravy. Stačila jedna zima, když teplota klesla na -23 °C, a už se stěhovali zase pryč. Původní obyvatelé byli odsunuti a nahrazeni především lidmi ze Slovenska, proto se tu kulturní tradice nějak moc nenosily. Ale masopust v Abertamech byl ohromný, organizovalo ho TJ Jiskra Abertamy a Doly Jáchymov. Vpředu jelo nazdobené koněspřeží a rozhazovaly se bonbony.

PAMÁTNÉ STROMY V KRUŠNÝCH HORÁCH | 19. ÚNORA, Jáchymov

Památné, významné a svědecké stromy Krušných hor, především Jáchymovska, v podání RNDr. Jaroslava Michálka. Povídání o nejmohutnějších památných i zapomenutých stromech v Krušných horách, především o svědeckých stromech Jáchymovska. Staré stromy v místech zaniklých obcí, osad a samot v Krušných horách jsou poslední živí svědkové původního osídlení a určení místa. Nyní jsou zarostlé v bujném náletovém porostu mezi zbytky rozbořených domů, trpí nedostatkem péče a zbytečně zanikají. O vyhledávání starých stromů, dokumentaci, popularizaci a možné ochraně se dozvíte v muzeu Královská mincovna v Jáchymově.

Foto: archiv RNDr. Jaroslava Michálka

EXOSPACE | 4. – 6. BŘEZNA, Městská knihovna Ostrov

Setkání příznivců vesmírných simulátorů pod vysokohorskými štíty Krušných hor proběhne letos už po šesté. Těšit se můžete jednak na masivní multiplayerové hry jako jsou například Elite Dangerous nebo Star Citizen, ale i kreativní hru Space Engineers. Pozadu rozhodně nezůstane ani Star Trek Brige Crew. Další hry budou postupně přibývat, a i vy můžete navrhnout, které z nich to budou. Aktuální informace naleznete na stránkách <https://exospace.czlan.cz>

Text: Ondřej Douša, CZLAN
Foto: Tomáš Toman

HOĎ SE DO POHODY | 16. BŘEZNA 17 h, Městská knihovna Ostrov

Česká herečka, jejíž příjemný hlas můžete znát i z rozhlasu, Sandra Pogodová, přijede do Ostrova s komponovaným pořadem, složeným z vyprávění historek a čtení humorných povídek ze svých knižních bestsellerů Hoď se do pogody a Buď v pogodě. Nebude chybět ani autogramiáda. Dle slibů autorky se domů půjde, až když budou všichni naladěni do pohody. A ještě malé upozornění, vstupenku na akci si raději rezervujte předem!

Foto z archivu Sandry Pogodové

PROMÍTÁNÍ HISTORICKÝCH VIDEÍ | 11. BŘEZNA, 19 h

Krátká videa zachycující historii měst Ostrov a Jáchymov vám s podrobným komentářem podá Vladimír Kříž. Prohlédnete si například už zaniklou železniční trať mezi oběma městy, projdete se po Mlýnské stezce nebo si užijete neobvyklé pohledy na centrum města Ostrov z let 1921. Bonusem je nádherné prostředí lesní kavárny Belveder, kde se promítání uskuteční.

Foto: archiv Vladimíra Kříže

DŮL SVORNOST V JÁCHYMOVĚ | 12. BŘEZNA

Muzeum Královská mincovna v Jáchymově chystá v březnu další z cyklu přednášek Krušné hory – malé pohoří světového významu. Tentokrát bude o dolu Svornost vyprávět Martin Příbil. Pro podrobnější informace sledujte stránky jáchymovské Mincovny.

KRUŠNOHORSKÁ VÝZVA

Pokračování ze str. 1

„Nejvíc nás na tom baví to nadšení a podpora veřejnosti. Ano, setkáváme se i s negativními ohlasy a rejpa-ly, ale naštěstí převládá krásný přístup lidí, kteří rádi náš projekt podporují a díky nim vždy na konci roku darujeme peněžitý dar někomu, kdo to potřebuje ke splnění svých cílů či překonání překážek. Rádi se s účastníky scházíme na společných bonusových výšlapech, které jednou ročně organizujeme. A na Krušné hory se obzvláště těšíme! Jsme z Ostravy, takže si do Krušných hor uděláme víkendový výlet,“ těší se zakladatelka projektu Mirka.

Právě proto, že pocházejí z Ostravy, měli trochu obavy, zda lidi v Krušných horách nápad zaujme. Jak velký úspěch ale měla výzva už během pár dní nového roku, je velmi překvapilo. „Dle mého názoru jsou Krušné hory nedocenené a trochu opomíjené pohoří, což je škoda. Hlavně historie zdejších bývalých obcí ve spojení se silnou horskou náturou zdejších lidí, byly pro nás motivací uspořádat novou výzvu právě zde,“ vysvětluje další z trojice organizátorů Luboš. Zdolat 32 vrcholů Krušných hor nebude pro čtenáře Krušnohorských listů jistě není žádný problém! A my vás rádi touto výzvou provedeme.

Na webových stránkách krusnohorsko.com i na sociálních sítích budeme postupně přidávat tipy na zajímavosti po trasách k vrcholům, které byste rozhodně neměli minout nebo které vám výšlapy zajímavě zkrášlí. Určitě vás budeme včas informovat i o bonusovém výšlapu, kdy se budete moci potkat s námi, s dalšími účastníky výzvy i s autory tohoto projektu.

PINT

Foto: Honza Kotlář, Kozuch.online a krusnohorsko.com

KARLŮV BĚH | 19. – 20. ÚNORA, Boží Dar

Už druhou padesátku letos začíná tento tradiční závod v bílé stopě. Zazávodit si můžete na trati dlouhé 12, 22 nebo 45 km. Atmosféra je tu vždy skvělá a každý vášnivý lyžař ji brzy podlehne. Více informací najdete na karluvbeh.cz

(red)

KIWI CUP | 19. BŘEZNA, Boží Dar

Historický telemark ožije na Neklidu u Božího Daru 19. března. Lyžníci v historickém oděvu a na dřevěných lyžích pojedou už 30. ročník legendárních závodů v paralelním slalomu KIWI CUP. Propozice a bližší informace pro závodníky a závodnice sledujte na facebookových stránkách Telemark Team Boží Dar.

(red)

Foto: Telemark Team Boží Dar – Václav Matoušek

DÁMSKÁ JÍZDA | 27. BŘEZNA, Boží Dar

Další ročník Dámské jízdy se na Božím Daru rozjede za každého počasí. Zveme tímto ženy všeho věku, od batolat po babičky, s maskami i bez, na pětakilometrový okruh, na němž se neposuzuje sportovní výkon, ale pohoda všech účastnic. Tématem letošního běhu/chochu jsou „Antické bohyně“.

(red)

Foto: Helena Wilson

Okénko poezie

*Prátele a milci poezie libezné,
snad zaujme vás výzva nevšední.
Pojďte s námi podělit se o své básně,
na zaslané verše, my nenapišem ne!
Lze přec říci vzletně,
jak na duši je krásně,
a v rým proměnit věci tak všední.
Stačí zaslat dílko své
– adresát je jistý, ozveme se zpět.
Pište na:
redakce@krusnohorské listy.cz*

Marcipánka

*Nedaleko Přisečnice,
krásná panna převelice.
Sličná panna Marzevilla,
sama s otcem tehdy žila.
Třebas mnozí o srdce její stáli,
ona a rytíř z Výsluní věrně se milovali.
V den, kdy se měla stát rytíře paní,
konalo se ještě rytířské klání.
Ačkoliv poražen zlý rytíř
Hassbergský,
neuznal soupeře žádného vítězství.
K hroznému zděšení celého davu,
stal zloduch zákeřně ženichu hlavu.
Nevěsta zdrceně uprchla
z kolbiště,
nikdo ji nespátril dnes ani příště.
Za mlhy zjeví se na svazích
Krušných hor
a smutně vyhlíží daleko za obzor.
Kdo hory miluje tělem i duší,
tomu vždy pomůže, tak jak se sluší.
Pokud však se zlými úmysly
přichází,
toho pak její msta už navždy
provází.
Oděna v milého rytířské zbroji,
kdo chystá co zlého, ten ať se bojí!*

Lucie Zvolánková

Je rodačka ze severu Čech, odmala navštěvovala Krušné hory, které poznávala díky svým rodičům a také prarodičům. Nyní se do zdejšího kraje vrací společně se svou rodinou, a ráda poznává krásné kouty těchto hor, které ji učarovaly. Zajímá ji zdejší historie a pověsti a legendy, ze kterých čerpá ve své tvorbě.

POMŮČKA: ATON, AVS, ELUL, EZIR, INTIMA, LOBIN, TKS	ŘÍMSKÁ BOHYNĚ ÚRODY	NÍZKÉ DŘEVINY (básnický)	VOJENSKY SE NEZMOCNIT	ALKOHO- LICKÝ CUKUR	AUTOR: ROMAN ČEJKA	SUMERSKÝ NÁZEV ROPY	BÝVATI V POHODLÍ	OPAK PROFE- SIONÁLA							
VÝPADKY PAMĚTI (slangově)					JMÉNO DE- STINNOVÉ EGYPTSKÝ BŮH SLUNCE										
2. DÍL TAJENKY															
LÉKY NA UKLIDNĚNÍ															
	POHLAVNÍ NEMOC	OBHROB- KOVAT HUDEBNÍ TELESA													
ROSTLINNÝ ALKALOID						BYLINNÝ ODVAR BIKARBO- NÁT SODNÝ			STARÉ BABY- LŮNSKÉ MĚSTO	POKRYTÍ PÍSMEM		ISLÁMSKÝ SOUDCE	INU (nářečně)	1. DÍL TAJENKY	SILNICE NEJNIŽŠÍ KATEGORIE (slangově)
URÝPNOUT					CUKERNÝ ROZTOK ZADRŽÁVAT V ŘEČI						ČÍSELNÁ LOTERIE DRUH VĚTRU				
PRAVÝ (obecně)				ČERNÝ PTÁK POMLUVA				MILOSTNÝ PŘÍBĚH SEKNOUT							
PŘEDLOŽKA			NÁŠ HEREC (Jiří) ŽIDOVSKÝ MĚSÍC						DRUH HVĚZDY PRIMÁT						
	ZENA SEDLÁKA STŘEDOVĚ- KÁ KLATBA						3. DÍL TAJENKY KÓD LETIŠTĚ TOKUŠIMA						ZNAČKA OERSTEDU JANINSKÝ PAŠA		
SPORTOVEC					POLODRA- HOKAM ZKR. VAŠÍ EXCELENCE						INICIÁLY VOJEVŮDCE SUVOROVA ZNAČKA PLATINY				
4. DÍL TAJENKY									NÁDOBA NA PIVO						
AUTOR FIDLO- VAČKY				ZKOUŠKA					VNITŘNÍ VRSTVA CÉVNÍ STĚNY						

Tajenku křížovky jako vždy doplňte svým jménem a adresou a zašlete na e-mail: redakce@krusnohorsko.com nebo poštou na adresu LDA Krušnohoří, Třída Dukelských hrdinů 339, 362 51 Jáchymov. Předmět emailu nebo obálku označte „TAJENKA“. Uzávěrka je 28. února.

LUŠTÍME S LISTY

Vážení krušnohořští luštitelé, váš zájem o křížovku tentokrát předčil i naše neoptimističtější scénáře a my za to moc děkujeme. Losování výherců jsme tak přesunuli do reprezentativních prostor Krušnohořské apatyky v Jáchymově, která věnovala i cenné výhry. První cenu, a to knížku perninského spisovatele Jana Mašaty Můj pes Joe a tanec šamanů společně s Krušnohořským sirupem ze šípku, vyhrála Jana Dostálová z Ostrova. Krušnohořský bylinný lektvar získal Pavel Heintl a třetí cenu, Krušnohořskou šípkovinku, zasíláme Věře Pojmanové do Havlíčkova Brodu. Výhercům gratulujeme a všem ostatním držíme palce v dalším losování, které pro vás opět natočíme a zveřejníme na FB stránkách Krušnohořsko.

**CENTRÁLNÍ
KRUSNOHOŘÍ**

Chcete být vidět?
**INZERUJTE
V LISTECH**

Obráťte se na nás:
redakce@krusnohorsko.com

**Café
1516**

**MINCOVNÍ 33
JÁCHYMOV**
Každý den/Täglich
12.00 - 18.00

KRUŠNOHOŘSKÉ LISTY

čtvrtletník o krušném životě v Rudohoří

Číslo 1, vyšlo v únoru 2022, ročník II., ISSN 2787-9283

Vydavatelem je:

Lokální destinační agentura Centrální Krušnohoří z.s., člen Unie vydavatelů denního tisku

IČO: 08886571

Boží Dar 1, 362 62 Boží Dar, předsedkyně spolku Lada Baranek Lapinová, B.A.

Redakce: Lada Baranek Lapinová (EDNA), Lena ANEER Pintnerová (PINT), Milan KAT Veselý (MaV), Štěpán Javůrek, Kristýna Guttnerová (KRISTL)

Grafická úprava: Andrea Klímová

Titulní fotografie: Martin Hruška, Plešivec

Není-li uvedeno jinak, pochází fotografie z databáze Lokální

destinační agentury Centrální Krušnohoří z.s.

Korektury: Lucie Šafránková

Tisk: AZUS Březová s.r.o.

Plně verze článků v elektronické podobě najdete na: krusnohorsko.com

Kontakt: redakce@krusnohorsko.com

Jakékoliv užití a šíření obsahu časopisu i v jiném jazyce než českém je bez písemného svolení vydavatele zakázáno.

Krusnohorsko.com

Krusnohorsko

Krusnohorsko

ČASOPISY LUŠTĚNÍ A HUMORU

ČASOPIS
PLNÝ KRESLENÉHO
I PSANÉHO HUMORU
SI MŮŽETE ZAKOUPIT
U VŠECH DOBRÝCH
PRODEJČŮ TISKU
V ČESKU
I NA SLOVENSKU.

Předplatné
časopisu
si můžete
objednat
na adrese
www.send.cz/tapir

